

Müslümanlıkta Kadının Hukuku

Abdulaziz Çavuş

Sadeleştiren: Öğrenci Furkan Kürşad Daş

İnönü Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

frknds@outlook.com

ORCID ID: 0000-0002-5265-1476

Geçenlerde Mısır kadınlarından müteşekkil bir heyet Roma'ya giderek Milletler arası kadınlar kongresine katılmışlardı. Orada Mısır kadınlarının yenileşmeyle ilgili taleplerine dair bazı açıklamalarda bulunmuşlardı. Şer'iyye Vekâleti Tetkikat ve Telifat-ı İslamiye Heyet-i İlmiyye Başkanı pek saygıdeğer hocamız Şeyh Abdulaziz Çavuş Efendi Hazretleri bu heyetin açıklamalarından haberi olunca Kahire'de yayılmış olan haberleri eşimize bir mektup göndererek Müslümanlıkta kadının hukukuna ve Müslüman kadınların takip etmeleri gereken davranış tarzına dair önemli bir mektup göndermişti. Eşimizin saygın sinesinde yayılan bu önemli mektubu tercüme ediyoruz. Tetkikat ve Telifat-ı İslamiyye kıymetli başkanı bu mektubunda Mısır'dan Roma'ya giden kadın heyeti başkanına hitap ederek diyor ki:

“Saygıdeğer hanımefendi, saygıdeğer heyetiniz Roma'ya hareketinden önce kadın davası hakkındaki düşüncelerimi Mısır matbaasında yayınlayarak Büyük Fransız İhtilali'nden beri erkeklerle kadınlar arasında devam eden mücadeleden bahsetmek isterim. Fakat acele ile adalet ve insafa aykırı bir şekilde yazı yazmaktan sakınarak batı kadınlarının kongresine katılmanızdaki maksadınıza dair haberim oluncaya kadar beklemeyi uygun gördüm. Şimdi Milletler arası kadın kongresine katılmanızdaki maksadınıza dair Roma gazetecilerine yapmış olduğunuz açıklamalarınıza dair haberim olduğundan dolayı bu konuya dair birkaç söz söylememe müsaade buyurmanızı rica ederim.

Müslüman kadının birçok İslam memleketinde insaf ve adalete uygun bir muamele görmediğini inkâr etmem. Fakat İslam şeriatının kadınlara bahşettiği hukuku bildiğimden, mesuliyetin bu hukuku gasp eden erkeklerle bu hukuku cehaletlerinden dolayı

Makale Bilgisi / Article Information

Makale Türü / Article Types: Araştırma Makalesi / Research Article

Geliş Tarihi / Received: 05 Aralık/December 2019

Kabul Tarihi / Accepted: 05 Aralık/December 2019

Yayın Tarihi / Published: 01 Ocak/January 2020

Yayın Sezonu / Pub Date Season: Ocak-Haziran / January-June

Çavuş, Abdülaziz “Müslümanlıkta Kadının Hukuku”, YIL: 13, C: 13, S: 25, 127 - 130.

hiçbir etki hissetmeyecek derecede birtakım adetlere baş eğen kadınlara ait olduğunu görüyorum.

Müslümanlığın kadınlara bahşettiği hukuku, batı kadını Büyük Fransız İhtilalinden itibaren düzenlediği kongrelerle ve almış olduğu kararlara rağmen, henüz elde etmemiştir. Batı kadını hukuk itibarıyla Müslüman kadının seviyesine yetişmek için daha çok zaman çalışacak ve mücadele edecektir. Batı kadını henüz elde etmediği bir semavi dinin yahut bir beşeri kanunun kendisine temin etmediği birçok medeni hukuku kazanmak için batı erkekleriyle şiddetli mücadelelerde bulunacaktır.

Saygıdeğer hanımefendi, İtalya hükümetinin başbakanı Musolini'nin milletler arası kadınlar kongresinde söylediği noktada İtalyan kadınlarından bir kısmının belediye seçimlerinde oy hakkı olacağını söyledi. Milletler arası kadınlar kongresinin sığındığı ve kendisinden hak ve adalet umduğu memleketin hükümetinin başkanı tarafından kadınlara karşı ortaya konmuş olan vaat bundan ibaretti.

Batı dünyasında kadın, orta çağda birtakım esaret tutsaklığı içinde doğup büyüyor. Fakat denizde yaşayan balıklar suyun tazyikini ve ağırlığını hissetmediği gibi o da bu esaret zincirlerinden etkilenmiyordu.

Büyük Fransız İhtilali üzerine batı kadını derin uykusundan uyanarak kendisiyle erkek arasındaki mesafeyi görmüş ve o zamandan itibaren bağırma, mücadele etmeye başlamıştır.

Hâlbuki Müslüman kadının hukuku semavidir ve mukaddestir. Bir kongre veya bir heyet tarafından veya ihtilal ve protesto neticesi olarak kararlaştırılmamıştır. İslam dini tarafından onaylanmıştır. Şayet Müslüman erkekler kadınların hukukuna tecavüz ediyor ve onlara karşı muamelelerinde Allah'ın koymuş olduğu sınırı tanımıyorlarsa; mukaddes olan bu hukukunu istemek kadınların hakkıdır.

Bundan iki sene önce Fikriye Hüsnü Hanım Mısır kadınlarının o zaman Brüksel'de toplanacak milletler arası kadın kongresine katılıp katılmamaları hakkında fikrimi sormuştu. Kendisine verdiğim cevapta Mısır kadınlarının böyle bir kongreye katılmasının kötü yorumlara uğramalarına muhtemel olduğunu; netice olarak Müslüman kadının mutluluğunu temin edecek hukuktan mahrum olduğunu, İslami zevcelik hayatının Avrupa'da maruf olan hürriyet hayatından başka bir şey olmadığını; batıların bu düşüncüyü ileri süreceklerini açıklamıştım.

Müslüman kadın şikâyet edebilir. Fakat kimden ve kime? Müslüman kadının şer'i hukuku vardır ki İslam şeriatına inanan herhangi bir Müslüman bunları inkâr edemez. Kur'an-ı Kerim, hadis kitapları ve fıkıh kitapları, Müslüman kadını batı kadınlarının

düşündükleri şeyleri düşünmekten müstağni edecek her şeyi içermektedir. O halde Müslüman kadınları ancak İslam şeriatının koruyucuları olan din âlimlerine şikâyetlerini götürebilirler. Müslüman kadın İslam âlimlerine sesini duyursun. Şikâyetlerini öne sürsün. İslam şeriatının kadınlara bahşettiği mukaddes hukuku anlasın. Sonra o İlahi emre isyan eden bir hükümet veya bir topluluk varsa onları İlahi kitaba tabi olarak muhakemeye çağırsın.

Binaenaleyh benim fikrimce Mısır kadınları, diğer İslam memleketlerindeki dostlarını davet ederek bu program dâhilinde bir kongre düzenleyebilirler. Bundan iki sene önce Fikriye Hanım'a bunu yazmış ve din âlimleriyle diğer başka uzmanların bu fikrimi kabul etmelerini temenni etmişim. Fakat maalesef bu öneri kabul edilmedi. Bundan sonra aynı şartlar içinde yapılması lazım gelen düşündürmektir ki bundan başka çare de kalmamıştır.

Eminim ki Roma kongresine giden Mısır kadın heyeti seyahatlerinden çok istifade etmiş ve kalemlerin anlatamayacağı birçok hakikatlerden haberleri olmuştur. Heyet bir de Rusya'ya uğrayarak orada hürriyet ve istiklal(!) son mertebesine çıkan kadınları görseydi daha çok hakikatlerden haberleri olurdu.(!)

Mısır kadınları heyeti, batı kadınları kongresinde çok eşliliği ortadan kaldırmayı, evlilik usulünün düzeltilmesini, kadın eğitim ve terbiye programlarının ıslahı ve erkekler için boşama yetkisinin sınırlandırılmasını talep ediyorlar. Hâlbuki Mısır kadınlarının zekiliklerinden ve İslam dininin şerefine aşırı riayetlerinden şunu bekledik ki Müslümanlığa karşı birtakım esassız saldırganlıklarda bulunmalarına ve birtakım aslı olmayan suçlar ortaya atmalarına müsait bir zemin hazırlamasınlar. Mısır kadınları heyeti ta Haçlı seferlerinden beri batı araştırmacılarından birtakım saldırganların Müslümanlık aleyhinde yazdıklarını görselerdi; kadın hukukundan bir zerresini kaybetmeyen Müslümanlığın haysiyetini korumaya gayret ederler ve Müslümanlığa karşı ortaya atılan batıl şüphelerle mücadele etmek olan kutsi vazifesini yerine getirmeye koşarlardı.

Batı araştırmacılarından birtakım insafsızlar Müslümanlığa ve Müslümanlara karşı o kadar ithamlarda bulunmuşlardır ki son zamanlarda Müslümanlardan ve gayrimüslimlerden mensup bir topluluğun bu sapkınlarla mücadeleye başlayarak Müslüman kadının hukukuna dair eserler yazmışlar. *“Kadınların hakları, örfe uygun bir şekilde vazifelerine denktir. Erkeklerin onlardan bir üstün derecesi vardır.(Bakara,228)”* ayetindeki bütün hikmetleri izah etmişlerdir.

Fakat biz Mısır kadın heyetinin kaybedileni telafi ederek İslam kadınlarının haiz olduğu hukuku elde etmelerini, fakat kendi memleketlerinde çalışmalarını temenni eder

ve bu suretle kendilerine bahşettiği hü+ hükümler ve nasslar ortaya koyarak kadınlarımızı doğru yola sevk etmeyi ümit ediyoruz. Başarı Allah'tandır."